

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪತ್ರ

ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದುದು
ವಿಶೇಷ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ

ಭಾಗ - ೪ಎ Part - IVA	ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಂಗಳವಾರ, ೧೮, ಜುಲೈ, ೨೦೨೩ (ಆಷಾಢ, ೨೭, ಶಕವರ್ಷ, ೧೯೪೫) BENGALURU, TUESDAY, 18, JULY, 2023 (ASHADHA, 27, SHAKAVARSHA, 1945)	ನಂ. ೩೨೮ No. 328
------------------------	---	--------------------

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಹದಿನಾರನೇ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಮೊದಲನೇ ಅಧಿವೇಶನ
(ಮುಂದುವರೆದ ಉಪವೇಶನ)

ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2023
(2023ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಸಂಖ್ಯೆ-13)

ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಸುಸ್ಥಿರ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತ್ವರಿತ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 5)ಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕ.

ಸಣ್ಣ ಅಥವಾ ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ವರ್ಗಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದರೆ, ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆಧಾಯವು ವಾರ್ಷಿಕ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಕಾರಣದಿಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಸುಸ್ಥಿರ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಲೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯುಕ್ತ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ತ್ವರಿತ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 5)ಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ;

ಇದು, ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಎಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗಲಿ:-

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೆಸರು, ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ.- (1)ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2023 ಎಂದುಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕ್ರಮಾದೇಶ XVII ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನಿಯಮ 4ರ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 5)ರ ಕ್ರಮಾದೇಶ XVIIರಲ್ಲಿ, 3ನೇ ನಿಯಮದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"4. ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ.-(1) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ದಾವೆ ಅಥವಾ ಇತರ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ

ಸೇರಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಾದಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ದಿನದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗಿಂತ ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನ್ಯಾಯಾಲಯವು,-

(i) ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2023ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಪ್ರಕರಣವು ಬಾಕಿಯಿರುವಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣದ ಸುನಾವಣೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ತರುವಾಯದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಅಥವಾ;

(ii) ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2023ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಅಂಥ ದಾವೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರಣೆಯ ಸಮನ್ವಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಾದಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಹಾಜರಾತಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ,

-ಆರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ವಿಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (i) ಮೇಲಿನ (2)ನೇ ಉಪನಿಯಮದ ಖಂಡ (i)ನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ನಿಯಮದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಈ ನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ವಿಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸ್ಥಿತಿಗಿತಿಯ ರುಜುವಾತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಫೀಡಾವಿಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(ii) ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ತರುವಾಯ ದಾಖಲುಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಫಲಾನುಭವಿಯು ಆತನು ವಾದಿಯಾಗಿರಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾಗಿರಲಿ ಸಮನ್ವಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಹಾಜರಾತಿಯ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮೇಲಿನ ಖಂಡ (i)ರಲ್ಲಿರುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(iii) ಅರ್ಜಿದಾರನ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸ್ಥಿತಿಗಿತಿಯು ವಿವಾದಿತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ ನಷ್ಟಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಂಥ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ ವಿಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಿಲೆ ಮಾಡುವಾಗ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸೂಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಹಿತೆಯ ಕ್ರಮಾದೇಶ X, ಕ್ರಮಾದೇಶ XII ಮತ್ತು ಕ್ರಮಾದೇಶ XXXVIIರ ಉಪಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(5) ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರತು ಫಲಾನುಭವಿಯ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ1: ಈ ನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಪ್ರಕರಣ" ಎಂಬ ಪದವು, ದಾವೆ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವಂಥ ದಾವೆಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಇತರೆ ವ್ಯವಹಾರಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ವಿವರಣೆ2: "ಸಣ್ಣ ರೈತ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂತೆ ಅಂಥ ಜಮೀನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಜಮೀನಿನ ಒಡೆಯನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಡಮಾನದಾರನಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಅಂಥ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೀರದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಮೂಲದಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿ.

ವಿವರಣೆ3: "ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು" ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಯಾರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂಥ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೀರದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು.

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸುಸ್ಥಿರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಶೀಘ್ರ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ರೈತರಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದರೆ, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರಮಾನವು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಕಾರಣ, ಕಾನೂನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸುಸ್ಥಿರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 5)ನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ವಿಹಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತವಾದ ನಿಗದಿತ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶೀಘ್ರ ನ್ಯಾಯದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತ್ವರಿತ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಧೇಯಕ.

ಆರ್ಥಿಕ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮವು ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಚ್.ಕೆ.ಪಾಟೀಲ

ಕಾನೂನು, ನ್ಯಾಯ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು,
ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನ ರಚನೆ ಹಾಗೂ
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಿ

ಎಂ.ಕೆ. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

ಅನುಬಂಧ
ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908
(1908ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 5)ರ ಉದ್ಘಾತ ಭಾಗ
XX XX XX
ಕ್ರಮಾದೇಶ XVII
ಮುಂದೂಡಿಕೆಗಳು
XX XX XX

1. ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಹುದು.- (1) ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ದಾವೆಯ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ದಾವೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಹುದು:

ಪರಂತು, ದಾವೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ಮೂರು ಸಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಮುಂದೂಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಖರ್ಚುಗಳು.- ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ದಾವೆಯ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ದಿನವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು,-

(ಎ) ದಾವೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ, ತಾನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಸಾಧಾರಣ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾರನೆಯ ದಿನದ ತರುವಾಯ ಮುಂದೂಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬಂದ ಹೊರತು, ಹಾಜರಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಪಕ್ಷಕಾರನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿವೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ಹೊರತು, ಆ ಪಕ್ಷಕಾರನ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಸಿ) ಯಾರೇ ಪಕ್ಷಕಾರನ ಪ್ಲೀಡರನು ಇನ್ನೊಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತನಾಗಿರುವನೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು, ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಡಿ) ಪ್ಲೀಡರನು ಇನ್ನೊಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತನಾಗಿರುವನೆಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅವನ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವನು ಅಶಕ್ತನಾಗಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು, ಮುಂದೂಡುವಂತೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಮುಂದೂಡಿಕೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದ ಹೊರತು, ಅದು ಮುಂದೂಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಇ) ಯಾರೇ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾದಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಅಥವಾ ಅವನ ಪ್ಲೀಡರನು ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಅಥವಾ ಅವನ ಪ್ಲೀಡರನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಪಾಟೀ-ಸವಾಲು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಆ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಥವಾ ಹಾಜರಿದ್ದೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಅಥವಾ ಅವನ ಪ್ಲೀಡರನು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಸಾಕ್ಷಿದಾರನ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಪಾಟೀ-ಸವಾಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

2. ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನದಂದು ಪಕ್ಷಕಾರರು ಹಾಜರಾಗಲು ತಪ್ಪಿದರೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.- ದಾವೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾದ ಯಾವುದೇ ದಿನದಂದು ಪಕ್ಷಕಾರರು ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹಾಜರಾಗಲು ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ IVನೇ ಕ್ರಮಾದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾದ ರೀತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ದಾವೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ವಿಲೇ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಇತರ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ವಿವರಣೆ.- ಯಾರೇ ಪಕ್ಷಕಾರನ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಆ ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪಕ್ಷಕಾರನು ದಾವೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾದ ಯಾವುದೇ ದಿನದಂದು ಹಾಜರಾಗಲು ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತನ್ನ ವಿವೇಚನಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

3. ಉಭಯ ಪಕ್ಷಕಾರರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ತಪ್ಪಿದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.- ದಾವೆಯ ಯಾರೇ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅವನು ತನ್ನ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲು ಅಥವಾ ತನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಅಥವಾ ದಾವೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಇತರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ಹಾಗೆ ತಪ್ಪಿದರೂ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು,-

(ಎ) ಪಕ್ಷಕಾರರು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೂಡಲೇ ದಾವೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಉದ್ಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಪಕ್ಷಕಾರರು ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ, 2ನೇ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

XX

XX

XX

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

SIXTEENTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

FIRST SESSION

(Adjourned Meeting)

**THE CODE OF CIVIL PROCEDURE (KARNATAKA AMEDMENT) BILL, 2023
(LA Bill No. 13 of 2023)**

A Bill further to amend the Code of Civil Procedure, 1908 (Central Act 5 of 1908) in its application to the State of Karnataka, to provide for speedy disposal of cases in which persons having no sustained strength to fight prolonged litigation in courts are involved.

Whereas it is expedient further to amend the Code of Civil Procedure, 1908 (Central Act 5 of 1908) to secure to persons having no sustained strength to fight prolonged litigation in courts of Law by reason of their being small or marginal farmers and persons of the economically weaker sections i.e., persons whose income from all sources does not exceed fifty thousand rupees in a year, speedy justice by stipulating a reasonable time frame within which such cases shall be disposed of on preference;

Be it enacted by the Karnataka Legislature in the seventy fourth year of the Republic as follows:-

1. Short title, commencement and extent.- (1) This Act may be called the Code of Civil Procedure (Karnataka Amendment) Act, 2023.

(2) It shall extend to the whole of the State of Karnataka.

(3) It shall come into force from such date as the state Government may by notification appoint.

2. Insertion of new rule 4 in Order XVII C.P.C.- In Order XVII of the Code of Civil Procedure, 1908 (Central Act 5 of 1908) after rule 3, the following shall be inserted, namely:-

"4. Priority of disposal of cases involving small farmers and persons belonging to the economically weaker sections.- (1) Where in any suit or other proceeding in any court, a small farmer or a person belonging to the economically weaker sections is involved either as plaintiff or as defendant, such case shall be taken up on priority over other cases listed for the day.

(2) The Court shall hear and dispose of such case, as far as possible within six months,-

(i) in a case pending on the date of commencement of the Code of Civil Procedure (Karnataka Amendment) Act, 2023 from such date of commencement or the date next fixed for hearing of the case, or;

(ii) in a case filed after the commencement of the Code of Civil Procedure (Karnataka Amendment) Act, 2023 from the date fixed in the summons or notice of such suit or proceeding for the appearance of the defendant or respondent.

(3) (i) Notwithstanding anything said in clause (i) of sub-rule (2) above a party claiming benefit of this rule, may apply to the Court along with an affidavit in proof of his beneficiary status, for disposal of his case on preference in accordance with the provisions of this rule.

(ii) In cases filed after the commencement of this Amendment Act, the beneficiary may apply to the Court, if he is the plaintiff, and if he is a defendant on the date of his first appearance before Court, in response to the summons, in the same manner as in clause (i) above.

(iii) Where the beneficiary status of the applicant is disputed the Court shall try the question summarily and dispose of the application as far as possible within fifteen days, on such terms including compensatory costs.

(4) In disposing of a case under this rule the Court may, in appropriate circumstances, adopt the procedure set out in the provisions of Order X, Order XII and Order XXXVII of the Code.

(5) No adjournment shall be granted in such a case at the instance of the opponent of the beneficiary, except for compelling reasons to be recorded by the Court.

Explanation 1: For the purposes of this rule a 'case' includes a suit or other proceeding arising out of such suit pending in the High Court, or other Civil Courts.

Explanation 2: 'Small farmer' means a person who on the date of commencement of this Act, holds whether as owner, or mortgagee with possession or partly in one capacity and partly in another not more than such units of land, the annual income from which does not exceed such amount as determined by the State Government and who has no income from any source other than agriculture.

Explanation 3: 'Persons belonging to weaker section' means persons whose annual income from all sources does not exceed as specified by the Government from time to time.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

It is expedient to provide for speedy disposal of cases in which persons having no sustained strength to fight prolonged litigation in courts are involved and whereas it is expedient further to amend the Code of Civil Procedure, 1908 (Central Act 5 of 1908) to secure to persons having no sustained strength to fight prolonged litigation in courts of Law by reason of their being small or marginal farmers and persons of the economically weaker sections i.e., persons whose income from all sources does not exceed fifty thousand rupees in a year, speedy justice by stipulating a reasonable time frame within which such cases shall be disposed of on performance. There is a need to evolve a suitable procedure for expeditious disposal of the cases and to achieve these objectives.

Hence, the Bill.

FINANCIAL MEMORANDUM

There is no extra expenditure involved in the proposed legislative measure.

H.K PATIL

Minister for Law, Justice and Human Rights
and Parliamentary Affairs and Legislation

M.K. VISHALAKSHI

Secretary
Karnataka Legislative Assembly

ANNEXURE
THE CODE OF CIVIL PROCEDURE, 1908

(CENTRAL ACT 5 OF 1908)

XXX   XXX   XXX

ORDER XVII
Adjournment

1. Court may grant time and adjourn hearing.- (1) The court may, if sufficient cause is shown, at any stage of the suit grant time to the parties or to any of them, and may from time to time adjourn the hearing of the suit for reasons to be recorded in writing:

Provided that, no such adjournment shall be granted more than three time to a party during hearing of the suit.

(2) Costs of adjournment.- In every such case the Court shall fix a day for the further hearing of the suit, and shall make such orders as to costs occasioned by the adjournment or such higher costs as the court deems fit:

Provided that,-

- (a) when the hearing of the suit has commenced, it shall be continued from day-to-day until all the witnesses in attendance have been examined, unless the Court finds that, for the exceptional reasons to be recorded by it, the adjournment of the hearing beyond the following day is necessary.
- (b) no adjournment shall be granted at the request of a party, except where the circumstances are beyond the control of that party,
- (c) the fact that the pleader of a party is engaged in another Court, shall not be a ground for adjournment,
- (d) where the illness of a pleader or his inability to conduct the case for any reason, other than his being engaged in another Court, is put forward as a ground for adjournment, the Court shall not grant the adjournment unless it is satisfied that the party applying for adjournment could not have engaged another pleader in time,
- (e) where a witness is present in Court but a party or his pleader is not present or the party or his pleader, though present in Court, is not ready to examine or cross-examine the witness, the Court

may, if it thinks fit, record the statement of the witness and pass such orders as it thinks fit dispensing with the examination-in-chief or cross-examination of the witness, as the case may be, by the party or his pleader not present or not ready as aforesaid.

2. Procedure if parties fail to appear on day fixed.- Where, on any day to which the hearing of the suit is adjourned, the parties or any of them fail to appear, the Court may proceed to dispose of the suit in one of the modes directed in that behalf by Order IX or make such other order as it thinks fit.

Explanation.- Where the evidence or a substantial portion of the evidence of any party has already been recorded and such party fails to appear on any day to which the hearing of the suit is adjourned, the Court may, in its discretion proceed with the case as if such party were present.

3. Court may proceed notwithstanding either party fails to produce evidence, etc.- Where any party to a suit to whom time has been granted fails to produce his evidence, or to cause the attendance of his witnesses, or to perform any other act necessary to the further progress of the suit, for which time has been allowed the Court may, notwithstanding such default,

- (a) if the parties are present, proceed to decide the suit forthwith; or
- (b) if the parties are, or any of them is, absent, proceed under rule 2.

XXX

XXX

XXX